

PILAR 3

KLP Banken 2022

KLP

Innholdsfortegnelse

PILAR 3

- 3** 1 Innledning
- 3** 2 Konsolidering
- 4** 3 Kapitaldekningsregelverket
- 6** 4 Ansvarlig kapital og kapitalkrav
- 8** 5 Kreditrisiko og motpartsrisiko
- 12** 6 Renterisiko
- 13** 7 Styring og kontroll av risiko
- 18** 8 Offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital
- 25** 9 Standardtabell for offentliggjøring av opplysninger om foretakets overholdelse av kravet om kapitalbuffer (vedlegg 4)

PILAR 3

KLP Banken 2022

1 Innledning

Pilar 3 er et myndighetsfastsatt krav til offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold. Dette dokumentet gir en beskrivelse av risiko- og kapitalstyring i KLP Banken AS konsern, og skal dekke krav til offentliggjøring av finansiell informasjon slik det fremkommer i kapitaldekningsregelverket.

Dokumentet blir oppdatert årlig, men vesentlige hendelser kan medføre hyppigere oppdatering. Som vedlegg til rapporten offentliggjøres også et sett av standard skjema knyttet til ansvarlig kapital og kravet om motsyklisk kapitalbuffer. Informasjonen i dokumentet gjelder på konsolidert grunnlag for KLP Banken AS konsern, og tallene er per 31. desember 2022 med mindre det fremgår noe annet.

2 Konsolidering

Alle selskapene som til sammen utgjør KLP Banken AS konsern blir fullt ut konsolidert både etter regnskapsreglene og kapitaldekningsformål. Under følger en kort beskrivelse av selskapene.

KLP Banken AS er en forretningsbank som ble stiftet 25. februar 2009. Selskapet tilbyr standard bankprodukter til privatkunder. Banken er en digitalbank uten filialer. KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Beddingen 8 i Trondheim. Selskapet har avdelingskontor i Oslo.

Selskapet er et datterselskap av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap (KLP). KLP Banken AS eier alle aksjene i KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS.

KLP Kommunekreditt AS ble stiftet 25. august 2009. Selskapet yter eller erverver offentlige lån, som er garantert av den norske staten, norske fylkeskommuner eller norske kommuner. Utlånsvirksomheten er hovedsakelig finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. KLP Kommunekreditt AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Beddingen 8 i Trondheim. Selskapet har avdelingskontor i Oslo.

KLP Boligkreditt AS ble stiftet 31. oktober 2013. Selskapet er registrert som et kredittforetak med rett til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. KLP Boligkreditt AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Beddingen 8 i Trondheim. Selskapet har avdelingskontor i Oslo.

Alle transaksjoner i et finansforetak skal etter finansforetakslovens § 18-3 og 18-4 være i tråd med forretningsmessige prinsipper. Det er etter samme bestemmelser begrensninger når det gjelder utdeling av konsernbidrag både i forhold til størrelsen på konsernbidraget og mottaker av dette. Etter finansforetaksloven kan et finansforetaks kapital/aksjekapital ikke nedsettes uten samtykke fra myndighetene. Det samme gjelder finansforetaks økning av ansvarlig kapital/aksjekapital. Innenfor disse

begrensningene kan egenkapital styrkes og gjeld tilbakebetales dersom kapitalkrav er oppfylt og de juridiske enhetene har forsvarlig soliditet.

3 Kapitaldekningsregelverket

EUs kapitaldekningsregelverk Basel II, ble innført i Norge fra 1. januar 2007. Regelverket baseres på tre pilarer som vist i figuren nedenfor:

3.1 Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning og i henhold til reglene skal det beregnes kapitalkrav for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. For kredittrisiko og operasjonell risiko kan man velge mellom tre ulike metoder. KLP Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Standardmetoden innebærer bruk av standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden hvor kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko i Pilar 1.

I finansforetaksloven § 14-1 stilles det følgende minstekrav til ansvarlig kapital:

- 4,5 prosent i ren kjernekapitaldekning
- 6,0 prosent i kjernekapitaldekning
- 8,0 prosent i ansvarlig kapital

Videre stilles det i finansforetakslovens § 14-3 krav til buffere i kapitaldekningen:

- 2,5 prosent i kapitalbevaringsbuffer
- 4,5 prosent i systemrisikobuffer
- 0-2,5 prosent i motsyklisk kapitalbuffer

Motsyklisk kapitalbuffer er et variabelt kapitalkrav som kan ligge mellom 0 og 2,5 % avhengig av konjunktursituasjonen. Per 31.12.2022 er motsyklisk kapitalbuffer 2,0 % og økes til 2,5 % fra 31.03.2023. Kravet vurderes av Norges Bank hvert kvartal. I tillegg vurderer Finansdepartementet annethvert år om systemrisikobufferen skal økes. I desember 2019 informerte Finansdepartementet om at systemrisikobufferen vil øke til 4,5 prosent for IRB-banker fra 31.12.2020. De mindre bankene som benytter standardmetoden for å beregne kredittrisiko, slik som KLP Banken, får en overgangsregel som innebærer at bankene skal oppfylle dagens systemrisikobufferkrav på 3 prosent frem til 31.12.2023.

Alle bufferkravene skal dekkes av ren kjernekapital.

Tabellen nedenfor viser samlet kapitalkrav under Pilar 1 for KLP Banken konsernet per 31.12.2022.

Dato	Minimumskrav ren kjernekapital	Kapital-bevarings-buffer	System-risikobuffer*	Motsyklisk kapitalbuffer**	Samlet ren kjernekapital	Hybridkapital	Tilleggskapital	Samlet kapitalkrav Pilar 1
31.12.2022	4,5 %	2,5 %	3,0 %	2,0 %	12,0 %	1,5 %	2,0 %	15,5 %

*Systemrisikobuffer øker til 4,5 % fra 31.12.2023

** Motsyklisk kapitalbuffer skal være mellom 0-2,5 % og fastsettes av Finansdep. hvert kvartal. Øker til 2,5 prosent fra 31.03.2023

3.2 Pilar 2 – vurdering av samlet kapitalbehov og individuell tilsynsmessig oppfølging

Pilar 2 stiller krav til bankenes samlede vurdering av kapitalbehov (ICAAP¹), hvor bankene skal gjøre en egenvurdering av kapitalbehovet gitt risikoen i virksomheten. Vurderingen av kapitalbehovet skal være framoverskuende og risikobasert, og inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risiko som banken er eller kan bli utsatt for. Prosessen skal sikre at bankens styre;

- identifiserer, måler, aggregerer og overvåker bankens risiko
- holder tilstrekkelig kapital i forhold til bankens risikoprofil
- legger til rette for videreutvikling og forbedring av bankens risikostyring

Finanstilsynet skal gjennomgå og vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP²) med jevne mellomrom, basert på foretakenes størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko som foretaket representerer for det finansielle systemet. KLP Banken er definert i gruppe 3, som omfatter mindre og mellomstore foretak som driver innen et begrenset antall forretningsområder og

1. ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process

2. SREP – Supervisory review and evaluation process

hovedsakelig innenfor et lokalt geografisk område i Norge. Foretak i denne gruppen får en detaljert SREP-vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år.

Basert på KLP Bankens ICAAP for 2019 vurderte Finanstilsynet at KLP Banken skal ha et Pilar 2-tillegg på 1,5 prosent av beregningsgrunnlaget til å dekke risikoer som banken er utsatt for, og som ikke, eller bare delvis er dekket av minstekravet i pilar 1. I tillegg skal banken ha en intern buffer som skal dekke resultatsvingningene i en normalkonjunktur, samt for planlagt vekst. Denne bufferen skal være minst 0,5 prosent av beregningsgrunnlaget på konsernnivå. Finanstilsynet skal i 2023 gjøre en ny vurdering av KLP Bankens Pilar 2-krav.

3.3 Pilar 3 – offentliggjøring av finansiell informasjon

Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon.

Kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon er gitt i del XI av CRR/CRD IV-forskriften, som gjennomfører EUs kapitaldekningsregelverk. Bankene skal offentliggjøre opplysninger som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalforhold, samt styring og kontroll. Formålet med pilar 3 er å supplere minimumskravene i pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølgingen i pilar 2.

3.4 Krav til uvektet kjernekapital

Uvektet kjernekapitalandel er krav til kjernekapital som andel av foretakenes eksponeringer før risikovektning. Uvektet kjernekapitalandel er en soliditetsindikator som supplerer de risikovektede minstekravene. Bestemmelsene følger av CRR og stiller krav til uvektet kjernekapitalandel på minst tre prosent. Den særnorske bestemmelsen om en buffer på 2 prosent i tillegg ble fjernet ved innføringen av bankpakken fra 1. juni 2022. Per 31.12.2022 var uvektet kjernekapitaldekning i KLP Banken AS konsern 5,7 prosent.

4 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

4.1 Ansvarlig kapital

Følgende poster inngår i den ansvarlige kapitalen til KLP Banken AS konsern

TUSEN KRONER	31.12.2022	31.12.2021
Kjernekapital:		
Innbetalt aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	1 140 000	1 065 000
Overkursfond	1 050 000	825 000
Fond o.l. som inngår i kjernekapitalen, inkl. fusjon med KLP Bankholding AS	776 466	630 782
Sum kjernekapital før fradrag	2 966 466	2 520 782
Fradrag i kjernekapital:		
Verdijustering som følge av krav om forsvarlig verdsettelse	6 565	6 001
Immaterielle eiendeler	15 624	16 789
Sum fradrag i kjernekapital	22 189	22 790
Tilleggskapital	0	0
Netto ansvarlig kapital	2 944 277	2 497 992

4.2 Kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser minimumskravet til ansvarlig kapital fordelt på engasjementskategorier

TUSEN KRONER	2022		2021	
	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav
Institusjoner	298 953	23 916	286 512	22 921
Stater	0	0	0	0
Offentlig eide foretak	0	0	0	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	8 168 815	653 505	7 824 605	625 968
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	3 963 118	317 049	3 628 147	290 252
Massemarked	501 314	40 105	302 739	24 219
Obligasjoner med fortrinnsrett	502 740	40 219	498 905	39 912
Forfalte engasjementer	46 208	3 697	36 584	2 927
Øvrige engasjementer	24 731	1 978	131 535	10 523
Sum minimumskrav kredittrisiko	13 505 877	1 080 470	12 709 027	1 016 722
Operasjonell risiko basismetode	725 444	58 035	667 694	53 416
CVA-risiko	3 551	284	8 290	663
Minimumskrav ansvarlig kapital	14 234 872	1 138 790	13 385 011	1 070 801

TUSEN KRONER	2022
	Kapitalkrav
Bufferkrav:	
Systemrisikobuffer 3 %	427 046
Kapitalbevaringsbuffer 2,5 %	355 872
Motsyklisk kapitalbuffer 2,0 %	284 697
Sum bufferkrav	1 067 615
Ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke bufferkravene	1 805 488

Per 31.12.2022 er minimumskravet til ansvarlig kapital for KLP Banken AS konsern 1138 millioner kroner, mens netto ansvarlig kapital utgjør 2944 millioner kroner. Dette innebærer at konsernet har tilgjengelig 1805 millioner kroner i ren kjernekapital til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet på 1067 millioner kroner.

4.3 Kapitalmål

KLP Banken konsernet har fått et Pilar 2- tillegg fra Finanstilsynet på 1,5 prosent gjeldende fra 31.12.2019. Tabellen under viser sammensetningen av KLP Bankens kapitalmål per 31.12.2022.

	31.12.2022
Minimumskrav Pilar 1	8,0 %
Bufferkrav (ren kjernekapital) Pilar 1	7,5 %
Samlet kapitalkrav under Pilar 1	15,5 %
Pilar 2-krav	1,5 %
Buffer på kapitalkravet	0,5 %
Kapitalmål	17,5 %
Kapitaldekning 31.12.2022	20,7 %

Kapitaldekningen i KLP Banken AS konsern var pr 31.12.2022 på 20,7 prosent og var dermed over kapitalmålet på 17,5 prosent. Kapitalen består kun av ren kjernekapital.

5 Kreditrisiko og motpartsrisiko

5.1 Definisjon av mislighold og verdifall. Metode for beregning av nedskrivninger

Definisjon av mislighold

For regnskapsformål regnes det som mislighold dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager, eller en konto er overtrukket sammenhengende i minimum 90 dager. I tillegg vurderes et engasjement som misligholdt dersom det av forskjellige årsaker har blitt tapsmerket, for eksempel ved gjeldsforhandlinger, etablert gjeldsordning og/eller konkurs.

Metoder for beregning av nedskrivninger

I henhold til regnskapsstandard IFRS 9 setter banken av for fremtidige tap, og benytter en tapsmodell for beregning av forventede tap. Avsetning for forventede tap er avhengig av om kredittrisikoen har økt betydelig siden første gangs innregning. Ved første gangs innregning, og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal det beregnes forventede tap de neste 12 måneder. Ved vesentlig økning i kredittrisikoen fra første gangs innregning skal det beregnes forventede tap over hele løpetiden. Avsetningen i IFRS 9 skjer på gruppenivå ved bruk av kredittrisikomodeller. Alle engasjementer med mislighold over 90 dager, samt andre tapsutsatte engasjementer, vurderes individuelt. En eventuell nedskrivning skjer på bakgrunn av en vurdering av sikkerhet og betalingsevne og -vilje. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny, forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med hhv. opprinnelig effektiv rente (eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (eiendeler med flytende rente). Ved individuell avsetning vil eiendelen bli utelatt fra vurderingen av gruppeavsetning.

Konstatering av tap føres når det er overveiende sannsynlig at et lån i sin helhet ikke vil bli tilbakebetalt. I slike tilfeller vil tidligere avsetninger på lånet, på gruppe- eller individuelt nivå, bli tilbakeført.

5.2 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og gjenstående løpetid

Samlet engasjementsbeløp fordelt på engasjementstyper

TUSEN KRONER Engasjementstyper	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Sum
Utlån til personmarkedet (boliglån og kredittkort)	23 258 363	1 394 938	24 653 301
Utlån til offentlig marked	19 117 097		19 117 097
Likviditet	7 957 673		7 957 673
Sum utlån og fordringer	50 333 134	1 394 938	51 728 072

Samlet engasjementsbeløp fordelt på geografisk område

TUSEN KRONER Geografisk område	Utlån til personmarkedet	Utlån til offentlig marked	Likviditet	Ubenyttede rammer	Sum
Sør-/Øst-Norge	15 243 836	8 469 104	7 957 673	954 499	32 625 113
Vest-Norge	3 842 691	2 586 648		249 843	6 679 181
Midt-Norge	2 029 053	3 489 920		109 790	5 628 763
Nord-Norge	2 142 783	4 571 425		80 806	6 795 015
Sum utlån og fordringer	23 258 363	19 117 097	7 957 673	1 394 938	51 728 072

Fordeling av hovedstolbeløp etter gjenstående løpetid

TUSEN KRONER	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån til personmarkedet (boliglån og kredittkort)	23 258 363	4 292 599	58 679	122 109	544 881	3 854 816	14 385 278
Utlån til offentlig marked	19 117 097	1 096 813	75 003	175 048	709 940	4 658 304	12 401 988
Likviditet	7 957 673	1 278 590	-	715 205	1 373 171	4 527 264	63 443
Totale utlån og fordringer	50 333 134	6 668 003	133 683	1 012 363	2 627 992	13 040 384	26 850 710

5.3 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

TUSEN KRONER	Hovedstol forfalte engasjementer			Hovedstol på engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger	Resultatførte nedskrivninger siste år
	7-30 dager	31-90 dager	Over 90 dager			
Personmarked	188 964	54 230	43 162	2 645	294	323
Offentlig marked	25	13				
SUM	188 990	54 243	43 162	2 645	294	323

Engasjement, misligholdt mer enn 90 dager fordelt på geografisk område

TUSEN KRONER Geografisk område	Kredittkort	Boliglån	Rammelån/kreditt	2022	2021
Sør-/Øst-Norge	1 456	23 680	154	25 290	10 708
Vest-Norge	-	12 009	0	12 009	23 493
Midt-Norge	-	2 273	0	2 273	237
Nord-Norge	-	3 589	1	3 590	1 281
Sum	1 456	41 551	155	43 162	35 719

5.4 Bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Innenfor personmarked ytes lån med pant i bolig- og fritidseiendom. Ved beregning av verdi av eiendommer skal forsvarlig markedsverdi legges til grunn. Som grunnlag for beregning av denne brukes ulike kilder avhengig av den konkrete sak. Retningslinjer for dette er nedfelt i bankens kredittåndbok for personmarked. Verdivurderingene oppdateres kvartalsvis gjennom vasking mot Eiendomsverdi AS sin modell for verdiestimering av boligeiendommer.

Innenfor offentlig sektor ytes lån til kommuner og fylkeskommuner, og selskaper med garanti fra kommuner eller fylkeskommuner. Ved utgangen av 2022 var alle garantier selvskyldnerkausjoner fra kommuner eller fylkeskommuner.

Ved beregning av kapitalkrav tas det ikke hensyn til motregningsadgang med unntak av eksponeringer i form av derivatkontrakter.

Ulike former for konsentrasjonsrisiko vurderes i bankens årlige risikoanalyse og ICAAP.

Det gjøres ikke bruk av offisiell rating ved beregningen av kapitaldekningskrav.

Engasjementer fordelt på typer av motpart

TUSEN KRONER	2022 Engasjementsbeløp før sikkerheter	2021 Engasjementsbeløp før sikkerheter
Institusjoner	1 458 646	1 432 560
Stater	473 681	590 823
Lokale regionale myndigheter	20 201 962	18 212 764
Multilaterale utviklingsbanker	51 645	152 427
Pantesikkerhet i eiendom	24 371 701	22 353 339
Massemarked	1 124 165	403 652
Obligasjoner med fortrinnsrett	5 027 395	4 989 055
Forfalte engasjementer	45 548	35 113
Øvrige engasjementer	24 731	131 535
Samlet engasjementsbeløp	52 779 475	48 301 268

5.5 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Nominelt beløp, brutto og netto (etter motregning) virkelig verdi for motpartsrisiko for derivater

	2022	2021
Nominelt beløp	3 496 572	2 518 520
Brutto eksponering	167 170	63 535
Netto eksponering	100 265	25 223

Tabellen viser eksponering for motpartsrisiko for finansielle derivater. Nominelt beløp tilsvarer hovedstol eller underliggende størrelse på kontrakt. Brutto eksponering viser virkelig verdi for alle derivater med positiv verdi, med et tillegg for fremtidig eksponering over gjenstående løpetid. Netto eksponering viser også virkelig verdi for derivater med positiv verdi, men kun for kontraktsparter hvor verdien av *alle* derivater med denne motpart er positiv. Flere av derivatavtalene inneholder klausuler om at motparten skal stille sikkerhet dersom vår eksponering overstiger bestemte grenseverdier.

6 Renterisiko

Bankens renterisiko stammer fra ulikheter i rentereguleringstidspunkter for utlån og innlån. Renterisikoen styres ved hjelp av derivatavtaler, først og fremst rentebytteavtaler. Renterisiko beregnes som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter. Tabellen nedenfor viser faktisk renterisiko for KLP Banken konsernet fordelt på hovedposter på eiendelssiden og gjeldssiden.

Kilde for renterisiko	31.12.2022 Renterisiko i mill NOK	31.12.2021 Renterisiko i mill NOK
Utlån	-96	-107
Plasseringer	-11	-10
Innlån	146	89
Derivater	-32	42
Sum renterisiko	7	14

7 Styring og kontroll av risiko

7.1 Risikostyring

KLP Banken konsernet er eksponert mot ulike typer risiko. Det er derfor etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av retningslinjer, rammer, rutiner og instruksjoner. Styret i KLP Banken AS og styrene i bankens datterselskaper har vedtatt retningslinjer for de ulike risikoområdene banken er eksponert for samt en overordnet retningslinje for risikostyring som omfatter prinsipper, organisering, rammer mv. for bankkonsernets samlede risiko. Risikoretningslinjene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå. På enkelte områder inneholder retningslinjene også spesifikke rammer for enkeltelskaper i konsernet.

Styret i KLP Banken AS har nedsatt et risikoutvalg i henhold til Finansforetakslovens § 13-6, (4). Risikoutvalget behandler saker særlig knyttet til risiko og har en rådgivende funksjon ovenfor styret.

7.2 Retningslinje for risikostyring

Retningslinje for risikostyring omhandler prinsipper som er generelle for ulike typer risikoer, og retningslinjen er slik sett overordnet retningslinjene for enkeltrisikoen. Retningslinjen omhandler blant annet roller i bankkonsernets risikostyring, herunder krav til og retningslinjer for risikostyringsfunksjonen. Formålet med risikostyringsfunksjonen er blant annet å kontrollere at risikoretningslinjene og andre retningslinjer for risikostyring blir fulgt. Denne funksjonen utføres av avdeling for risikostyring og compliance, som har ansvar for å utarbeide periodiske risikorapporter til ledelsen og styret, samt rapportere ved eventuelle brudd på rammer eller retningslinjer. Avdelingen, som har en uavhengig rolle i forhold til øvrige avdelinger, har også andre oppgaver knyttet til bankkonsernets risikostyring, herunder ansvar for videreutvikling av metoder for risikomåling og stresstesting, risikoanalyser samt dokumentasjon av prosessen for kapitalbehovsvurdering (ICAAP).

Retningslinjen inneholder videre en beskrivelse av bankkonsernets risikoappetitt, risikoprofil og risikotoleranse. Det fremgår av beskrivelsen av risikoprofilen at bankkonsernets inntjening skal være et resultat av inn- og utlånsaktivitet, og ikke fra annen finansiell risikotagning.

I retningslinjen er det gitt føringer for bankkonsernets interne kapitalbehovsvurderingsprosess (ICAAP). Denne prosessen skal i tillegg til styret også involvere ulike miljøer i virksomheten.

I den overordnede retningslinjen og i de øvrige risikoretningslinjer er det lagt opp til å benytte stresstesting som metode for risikomåling og som verktøy for kommunikasjon og meningsutveksling rundt risikoforhold. Med stresstesting forstås i denne sammenheng både følsomhetsanalyser og scenarioanalyser.

Retningslinjene inkluderer risikotoleranse for de enkelte risikoene og for bankkonsernets samlede risiko, og disse risikotoleransene er definert basert på ulike stressscenarier. Det skal jevnlig gjennomføres ulike former for stresstesting for å måle at bankkonsernets faktiske eksponering ligger innenfor vedtatte toleransegrenser.

7.3 Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

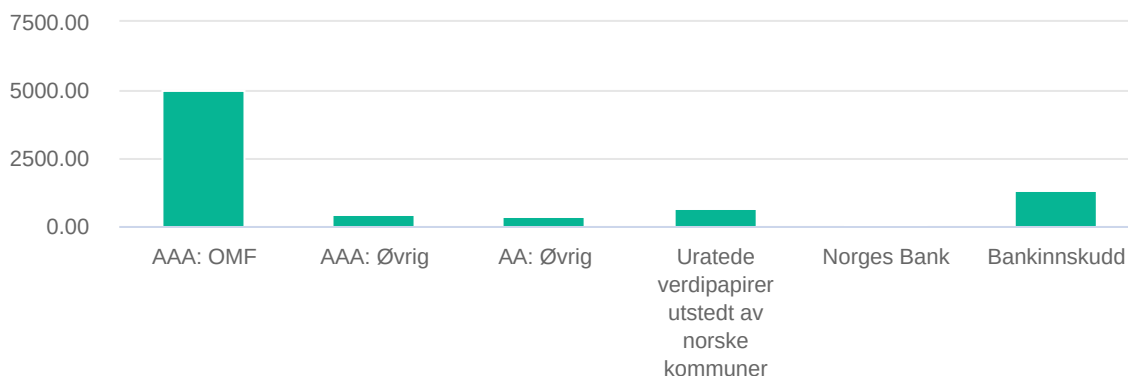
Utlån i personmarkedet vil hovedsakelig bli finansiert ved hjelp av innskudd og ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Utlån innenfor offentlig sektor er i dag finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett og annen markedsfinansiering. Det er etablert program for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Alle utstedte obligasjoner i dag er i norske kroner.

KLP Banken konsernet vil i årene fremover være påvirket av hvor godt markedet for obligasjoner med fortrinnsrett fungerer, men banken har en ekstra trygghet knyttet til refinansieringsevnen som følge av den høye kredittkvaliteten i utlånene til offentlig sektor.

7.3.1 Porteføljeoversikt og forfallsprofil

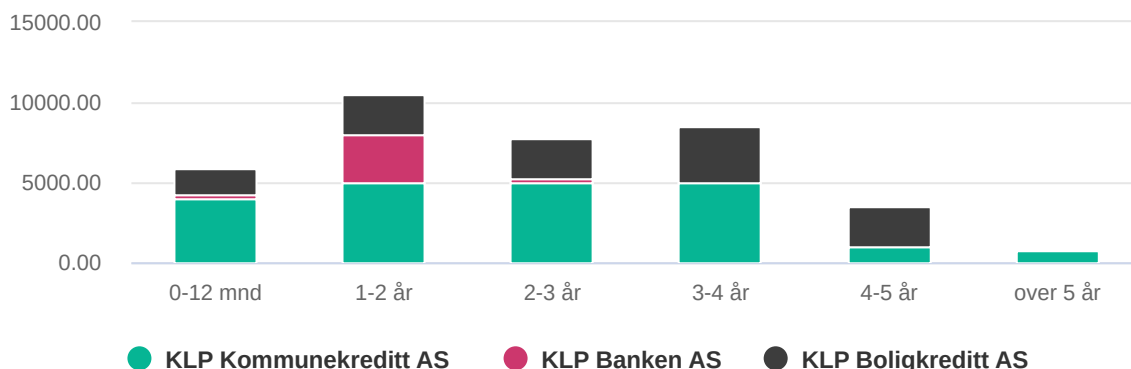
Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av papirer som har «investment grade» rating. Per 31. desember 2022 utgjør bankens likviditetsreserve 8,0 milliarder kroner, og figuren under viser likviditetsreserven fordelt på rating/instrument (tall i millioner kroner):

Likviditetsreserve fordelt på rating og instrument

Figuren under viser forfallsprofilen på bankens innlån per 31. desember 2022:

Forfall på gjeld unntatt innskudd

LCR for KLP Banken konsern per 31.12.2022 var på 567 prosent, mens NSFR var på 119 prosent.

7.3.2 Styring og kontroll

Bankkonsernets retningslinje for likviditetsrisiko inneholder prinsipper, krav og rammer som gjelder for styring av bankens likviditetsrisiko. Retningslinjen inkluderer en formulering av likviditetsrisikoprofil og det er fastsatt ulike krav og rammer for å etterleve dette, herunder mål for innskuddsdekning, rammer for refinansieringsbehov for ulike tidshorisonter og krav til likviditetsbuffer. Retningslinjen inneholder også noen spesifikke krav for KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS for å oppfylle særlige likviditetskrav for utstedere av obligasjoner med fortrinnsrett. Bankens beredskapsplaner for finansielle kriser inngår i bankens gjenopprettingsplan³.

7.4 Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap knyttet til at lånekunder, derivatmotparter, utstedere av verdipapirer og andre motparter ikke kan eller vil gjøre opp for seg til avtalt tid, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko knyttet til bankens utlånsvirksomhet er lav idet utlånene i hovedsak er lån til, eller lån garantert av, norske kommuner eller fylkeskommuner, og lån med pant i bolig- og fritidseiendom.

Utlånsvirksomheten i KLP Banken konsernet er organisasjonsmessig inndelt i personmarked og marked for offentlig sektor. Alle utlån er gitt til norske låntakere. Konsentrasjonen mot enkeltlåntakere er begrenset av individuelle styrefastsatte rammer.

Retningslinje for kredittrisiko inneholder overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til kredittrisiko. Retningslinjen slår fast at KLP Banken konsernet skal ha en lav kredittriskoprofil og inneholder begrensninger på typer av utlån og prinsipper for organisering og drift av utlånsvirksomheten. Retningslinjen inkluderer også en overordnet fullmaktstruktur for utlån og øvrig motpartseksponering.

3. Se kap. 7.10 for mer om bankens gjenopprettingsplan

Fullmaktene utenfor personmarkedsområdet er begrenset av styrevedtatte rammer for enkeltlåntakere. Ved fastsetting av rammer for låntakere benyttes en risikoklassifiseringsmetodikk hvor de enkelte låntakere tilordnes en risikoklasse basert på et sett av kriterier. Enkelte kredittsaker krever behandling av kredittkomité før beslutning. Dette gjelder blant annet alle saker som ligger utenfor administrasjonens fullmakt og derfor skal besluttes av styret. Kredittkomitéene har ingen fullmakter og har således kun en rådgivende rolle overfor beslutningstaker.

Kredittrisiko knyttet til verdipapirutstedere, derivatmotparter og andre motparter innenfor treasuryområdet er også begrenset av styrevedtatte rammer for enkeltmotparter. Retningslinje for kredittrisiko inkluderer også noen spesifikke krav for enkeltelskaper. Dette gjelder blant annet for KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS, hvor det opereres med stramme retningslinjer for sammensetning av sikkerhetsmassen.

7.5 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås her risiko for redusert virkelig verdi av egenkapital som følge av svingninger i markedspriser for eiendeler og gjeld. Endringer i kredittmarginer er imidlertid ekskludert, og dette er omhandlet i retningslinje for kredittrisiko.

KLP Banken AS er eksponert mot markedsrisiko som følge av bankens inn- og utlånsvirksomhet og forvaltning av bankens likviditet. Banken har ingen handelsportefølje, og eksponeringen er derfor begrenset til renterisiko. Renterisiko oppstår som følge av forskjeller i tidspunkt for renteregulering for bankens eiendeler og gjeld. Risikoen knyttet til slike ubalanser reduseres ved hjelp av derivatkontrakter. Hele utlånsporteføljen består av lån i norske kroner.

Retningslinje for markedsrisiko angir bankens overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko. Retningslinjen slår fast at markedsrisikoen skal søkes redusert slik at bankens samlede markedsrisiko er lav. Det fremgår videre at banken ikke aktivt skal ta posisjoner som eksponerer banken for markedsrisiko. Videre er det i retningslinjen fastsatt rammer for renterisiko. Rammene er satt som et fast kronebeløp, og nivået på rammene skal sikre at bankens lave markedsrisikoprofil etterlevs. Det operative ansvaret for styring av bankens markedsrisiko tilligger bankens finansavdeling.

7.6 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Lavrisikoprofilen til KLP Banken konsernet når det gjelder andre risikoer innebærer at operasjonell risiko er en viktig risikotype for banken. Bankens målsetting er å ha god styring og kontroll av den operasjonelle risikoen, og for å oppnå dette må banken ha gode prosesser og klare ansvarsforhold knyttet til operasjonell risiko.

Det er etablert en egen retningslinje for operasjonell risiko som inneholder overordnede prinsipper og krav knyttet til prosess for identifisering og vurdering av operasjonell risiko, hvordan operasjonelle risikoer skal

håndteres, kontrollaktiviteter og ansvarsforhold knyttet til operasjonell risiko, samt rapportering av operasjonell risiko til styret.

7.6.1 Compliance risiko

Compliance risiko er definert som risikoen for at banken blir gjenstand for sanksjoner, irettesettelser, vesentlige økonomiske tap, omdømmetap, eller at KLP Bankens kunder vil lide betydelig økonomiske tap som følge av manglende overholdelse av gjeldende regelverk for virksomheten.

Det er etablert en egen retningslinje for compliance risiko som skal bidra til å redusere compliance risikoen i banken. Compliancefunksjonen skal sørge for at relevante endringer i regelverket fanges opp og gjøres kjent for ledelsen, samt bidra til at virksomheten tilpasser seg slike endringer. Compliancefunksjonen skal videre holde styret orientert om endringer i regelverket som kan ha vesentlig betydning, og gi råd knyttet til compliance til øvrige deler av bankkonsernet.

7.7 Bærekraftsrisiko

Bærekraftsrisiko omfatter risiko knyttet til miljømessige (environmental), sosiale (social) og styringsmessige (governance) hendelser (ESG), som kan utgjøre en trussel for banken dersom det inntreffer. Bærekraftig utvikling er utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov. For å måle bærekraft i dag benyttes ofte FNs 17 bærekraftsmål. Det er målsetninger og en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene inneholder både mål om sosiale forhold, økonomiske prosesser, klima, og samarbeid og fred.

Klimarisiko er en del av bankens bærekraftsrisiko. Klimaendringene og handlingene samfunnet gjør for å nå klimamålet, kan innebære finansiell risiko. Det er identifisert tre områder der klimaspørsmålet medfører risiko. Det er fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko er knyttet til kostnader for fysisk skade som følge av klimaendringer, for eksempel ekstremvær. Overgangsrisiko er økonomisk risiko knyttet til overgangen til lavutslippssamfunnet, og ansvarsrisiko innebærer erstatningskrav knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger som på en eller annen måte kan knyttes til klimapolitikk eller klimaendringer.

KLP har en ambisjon om å være ledende innen samfunnsansvar og bærekraft. KLP Banken skal bidra til at KLP når sin ambisjon, og skal være ambisiøs i sitt arbeid innenfor dette området. Som rammeverk for arbeidet med bærekraft benytter banken FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift. Rammeverket skal veilede bankene i bærekraftsarbeidet og bidra til at finanssektoren utvikler seg i tråd med FNs bærekraftsmål og målene i Parisavtalen.

Forebygging av økonomisk kriminalitet er en viktig del av KLP Bankens samfunnsansvar. KLP Banken jobber systematisk for å forhindre at våre produkter og tjenester blir benyttet til kriminell aktivitet som hvitvasking, korrupsjon, terrorfinansiering eller annen kriminell aktivitet. Effektive tiltak for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering har svært høy prioritet i KLP Banken.

Samfunnsansvar og bærekraft er inkludert i bankens styringsdokumenter, som retningslinjer og stillingsbeskrivelser for ledere og ansatte.

7.8 Øvrige risikoer

KLP Banken konsernet er også eksponert mot andre risikoer enn de som er tilegnet en egen retningslinje. Dette inkluderer forretningsrisiko, hvor den viktigste usikkerheten er knyttet til marginutviklingen for innlån og utlån, og dette er en risiko som vies stor oppmerksomhet av ledelse og styre.

7.9 Bankens interne kapitalbehovsvurdering (ICAAP)

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankkonsernets egen prosess for å vurdere kapitalbehovet. Formålet med prosessen er både å gjøre selve beregningen av kapitalbehovet, men også å sikre høy bevissthet om de risikoer virksomheten er eksponert for.

Vurderingen som gjøres er framoverskuende, og kapitalbehovet vurderes i forhold til bank-konsernets nåværende og fremtidige risikoprofil. Vurderingen og tallmessige beregninger må derfor ta høyde for kjente interne endringer, endringer i rammebetingelser, vekstplaner mv. De tallmessige beregningene skjer i form av følsomhetsanalyser og scenarioanalyser hvor man beregner betydningen av samtidige endringer i flere variabler.

Rollefordelingen mellom styret og administrasjonen innebærer at styret, som har et overordnet eierskap til prosessen, godkjenner utforming og metodevalg og i tillegg beregningene som gjøres av administrasjonen. Administrasjonen fremlegger en rapport som styrebehandles minst årlig. Prosessen munner ut i et kapitalmål samt en plan for kapitalen de nærmeste årene. ICAAP er gjenstand for vurdering av internrevisjonen.

7.10 Bankens gjenopprettingsplan

Styret i KLP Banken konsernet etablerte i 2019 bankens første gjenopprettingsplan i henhold til EUs krisehåndteringsdirektiv, og krav i Finansforetakslovens § 20-5. KLP Banken har benyttet forholdsmessighetsprinsippet og forenklete krav til planen i henhold til Finanstilsynets rundskriv 1/2022.

Bankens gjenopprettingsplan inneholder både en beredskapsplan for finansielle kriser og gjenopprettingsplan for banken. En rekke indikatorer som måles løpende skal kunne gi et varsel signal som indikerer at foretakets finansielle stilling kan bli alvorlig svekket hvis det ikke gjennomføres nødvendige tiltak for å motvirke dette. Alle indikatorene gjennomgås månedlig i bankens risikoforum, og styret orienteres om status gjennom månedsrapporten fra ledelsen..

8 Offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital

Det norske kapitaldekningsregelverket er i samsvar med CRR/CRD IV. Nedenfor følger skjema med offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter, skjema for avstemming av ansvarlig kapital mot balanse, samt skjema for offentliggjøring av sammensetning av ansvarlig kapital per 31.12.2022.

8.1 Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter

31.12.2022		
1	Utsteder	KLP Banken AS konsern
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	-
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	-
	<i>Behandling etter kapitalregelverket</i>	
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Konsolidert
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær aksjekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	2 944 277
9	Instrumentets nominelle verdi	1 140 000
9a	Emisjonskurs	0,292
9b	Innløsningskurs	-
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	25.02.2009
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	-
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	-
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	-
	<i>Renter/utbytte</i>	
17	Fast eller flytende rente/utbytte	-
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserate	-
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	-
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	-
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	-
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	-
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	-
	<i>Konvertering/nedskrivning</i>	
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	-
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	-
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	-
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	-
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	-
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	-
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	-
30	Vilkår om nedskrivning	-
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	-
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	-
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	-
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	-
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	-
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	-
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	-

Sett "-" hvis spørsmålet ikke er relevant.

8.2 Avstemming av ansvarlig kapital mot balanse 31.12.22

TUSEN KRONER Eiendeler	Balanse KLP Banken AS Konsern	Rad i skjema vedlegg 3
Immaterielle eiendeler	15 624	-
Herav immaterielle eiendeler	-15 624	8
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	10
Gjeld		
Utsatt skatt herav motregnet utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller	-40 343	10
Egenkapital		
Aksjekapital	1 140 000	1
Overkurs	1 050 000	1
Opptjent egenkapital	776 466	2

8.3 Skjema for offentliggjøring av sammensetning av ansvarlig kapital per 31.12.2022 (vedlegg 3)

	Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital	(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond. Herav instrumenttype 1 Herav instrumenttype 2 Herav instrumenttype 3	2 190 000	26 (1), 27, 28 og 29	-
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	776 466	26 (1) (c)	-
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	-	26 (1) (d) og (e)	-
3a	Avsetning for generell bankrisiko	-	26 (1) (f)	-
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	-	-
5	Minoritetsinteresser	-	84	-
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	-	26 (2)	-
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	2 966 466	Sum rad 1 t.o.m 5a	
7	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (negativt beløp)	-6 565	34 og 105	-
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-15 624	36 (1) (b) og 37	-
9	Tomt felt i EØS	-	-	-
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-40 343	36 (1) (c) og 38	-
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)	-
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159	-
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)	-
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	-	33 (1) (b) og (c)	-
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-	36 (1) (e) og 41	-
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-	36 (1) (f) og 42	-
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	36 (1) (g) og 44	-
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	-
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48, (1) (b), 49 (1), til (3) og 79	-
20	Tomt felt i EØS	-	-	-
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	-	36 (1) (k)	-
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (i) og 89 til 91	-
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	-
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	-
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	-
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	-
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	-	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	-
24	Tomt felt i EØS	-	-	-
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	-
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	-	36 (1) (a)	-
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	-	36 (1) (l)	-
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum 26a og 26b	-
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap herav: filter for urealisert tap 1 herav: filter for urealisert tap 2 herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp) herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	-	- - 468 468	-

	(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
26b			
27			
28	-22 189	Sum rad 7 t.o.m 20.a, 21, 22, 25a, 25b, 26, 27	
29	2 944 277	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt eller minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36		Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37			
38			
39			
40			
41			
41a			
41b			
41c			
42			
43	0	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	0	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	2 944 277	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggs kapital: Instrumenter og avsetninger			
46			
47			
48			
49			
50			

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer		Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)	-	63 (b) (i), 66 (a) og 67	-
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	66 (b) og 68	-
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (c), 69, 70 og 79	-
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser	-	-	-
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser	-	-	-
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (d), 69 og 79	-
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	Sum rad 56a, 56b og 56c	-
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	-
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-	-	-
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	-	468	-
	herav: filter for urealisert tap	-	-	-
	herav: filter for urealisert gevinst	-	468	-
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	0	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggskapital	0	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	2 944 277	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser	-	472 (10) (b)	-
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital	-	469 (1) (b)	-
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital	-	-	-
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital	-	-	-
60	Beregningsgrunnlag	14 234 872	-	-
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	20,7 %	92 (2) (a)	-
62	Kjernekapitaldekning	20,7 %	92 (2) (b)	-
63	Kapitaldekning	20,7 %	92 (2) (c)	-
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	7,5 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	-
65	herav: bevaringsbuffer	2,5 %	-	-
66	herav: motsyklisk buffer	2,0 %	-	-
67	herav: systemrisikobuffer	3,0 %	-	-
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	0,0 %	CRD 131	-
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	1 805 488	CRD 128	-
69	Ikke relevant etter EØS-regler	-	-	-
70	Ikke relevant etter EØS-regler	-	-	-
71	Ikke relevant etter EØS-regler	-	-	-

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	-
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (i), 45 og 48	-
74	Tomt felt i EØS	-	-	-
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	-	36 (1) (c), 38 og 48	-
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	-
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen	-	62	-
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62	-
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	-	62	-
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	-
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	-
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (4) og 486 (3) og (5)	-
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (4) og 486 (3) og (5)	-

9 Standardtabell for offentliggjøring av opplysninger om foretakets overholdelse av kravet om kapitalbuffer (vedlegg 4)

Finansdepartementet fastsatte 28. september 2016 endringer i forskrift om nivå på motsyklisk kapitalbuffer og CRR/CRD IV-forskriften. Forskriftsendringene innebærer anerkjennelse av andre lands nivå på motsyklisk kapitalbuffer for norske bankers engasjementer i utlandet, noe foretakene skal ta hensyn til i beregningen av sin foretaksspesifikke kapitalbuffersats. KLP Banken konsernet har kun engasjementer i Norge, og har derfor beregnet motsyklisk kapitalbufferkrav ihht. norsk kapitalbufferkrav.

Geografisk fordeling av relevante kredittengasjementer

Rad		Generelle kredittengasjementer		Engasjementer i handelsporteføljen		Verdipapiriseringsengasjementer		Kapitalkrav			Vekter for kapitalkrav	Motsyklisk kapitalbuffersats	
		Engasjementsbeløp for SA	Engasjementsbeløp for IRB	Summen av lange og korte posisjoner i handelsporteføljen	Verdien av engasjementer i handelsporteføljen for interne modeller	Engasjementsbeløp for SA	Engasjementsbeløp for IRB	Herav: Generelle kredittengasjementer	Herav: Engasjementer i handelsporteføljen	Herav: Verdipapiriseringsengasjementer			Totalt
		010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120
010	Inndeling etter land												
	Land: 001 Norge	52 779 475	-	-	-	-	-	2 206 405	-	-	2 206 405	1	2,00 %
020		52 779 475	-	-	-	-	-	2 206 405	-	-	1 940 827	1	2,00 %

Størrelsen på foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer

Rad		Kolonne
		010
010	Samlet beregningsgrunnlag	14 234 872
020	Foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffersats	2,0 %
030	Krav til foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer	284 697